

Najaar 2022

Natuurplatform

Helmond

Uitgave van de samenwerkende groenverenigingen

Kies voor de kracht van groen

Groen geeft kracht aan mens,
maatschappij en milieu.

Dat is al meer dan 75 jaar de visie én expertise van Du Pré. We werken praktisch en professioneel aan advies, aanleg en onderhoud van groenprojecten bij bedrijven, overheid en instellingen. Duurzaam en innovatief, full service én persoonlijk: dat is onze kracht.

Du Pré Groenprojecten streeft naar een goede relatie met natuurorganisaties in Helmond. Het project **Heel Helmond Bloeit** biedt hiertoe een geweldige kans! Want ook bij Du Pré staat het streven naar verbetering van de biodiversiteit hoog in het vaandel, evenals bewustwording dat groen en goede zorg rond groen bij iedereen bevorderd moet worden. Samenwerking is daarbij het toverwoord. Samen met gemeente Helmond, IVN, Groei&Bloei, KNNV, Imkersvereniging, Buurttuin Brandevoort, Natuurtuin De Robbert en Landschapspark Kloostereind wil Du Pré Groenprojecten Helmondse wegbermen en slootkanten in 2021 helpen verbeteren en verfraaien. Want groen moet iedereen doen!

Advies
Aanleg
Onderhoud
MVO vergroten

 Du Pré
Groenprojecten

0492 - 523 330

www.dupre-groenprojecten.nl

Van de redactie,

U heeft de nieuwste uitgave van ons blad nu in uw handen. Een blad met veel informatie over de natuur en biodiversiteit. Alle informatie wordt aangeleverd door de aangesloten verenigingen, die hun uiterste best doen om telkens weer mooie artikelen aan te leveren met mooie foto's. De driekoppige redactie verzorgt uiteindelijk de opmaak en de correcties die zo nu en dan nodig zijn.

In dit blad kunt u deze keer lezen wat bosbeheer voor de natuur in uw omgeving betekent. Waarom er beheerd moet worden en op welke manier dit gebeurt.

Water is een belangrijk element in de natuur, vandaar dat onze verslaggevers afreisden naar Waterschap AA en Maas, om daar een verhaal op te halen dat alles te maken heeft met water. Van de regen, in de drup en de zuivering van water.

Ook in dit nummer een interview met een vrijwilliger in de natuur. Dit keer staan de spotlights op Leo van der Ven die veel weet te vertellen over

Ook krijgt de Natuurmarkt die wij jaarlijks organiseren aandacht, vooral in beelden.

De redactie wenst u veel leesplezier.

4	IVN Helmond bestaat 40 jaar!
6	Waterschap AA en Maas
7	Stadslandbouw Brandevoort woordt Voorstee
8	De kracht van vrijwilligerswerk: Leo van de Ven
10	Groei & Bloei: Kerstbomen
12	Stichting Steenbreek: Help vogels de winter door
13	WBE de Helm: Helmondse Hertjes
15	Landschapsplan Kloostereind
17	Natuurmarkt Helmond 2022
18	Imkervereniging

COVERFOTO:

Henk Buiting

REDACTIE:

Karin de Vos, Jelle Everhardus, Jan van Bommel

REDACTIEADRES:

redactie@natuurplatformhelmond.nl

LAY-OUT EN STYLING:

Olga Stih

DRUKKER:

IVN-Helmond vierde groots het 40-jarig jubileum

ivn 40
natuur
organisatie
Helmond

In het weekend van 16 en 17 juli vierde het IVN in Helmond dat ze als natuurorganisatie 40 jaar bestaat. In dat kader organiseerde Fotowerkgroep Kiek Nauw in de Cacaofabriek een fraaie fototentoonstelling met de daaraan gekoppelde fotowedstrijd die al een jaar geleden begon. Van ieder seizoen was een winnende foto uitgekozen die uiteraard deel uitmaakte van de totale expositie. In z'n geheel waren ruim 30 prachtige natuurfoto's te bewonderen van landschappen tot macro opnames. Wethouder Arno Bonte was zaterdagmiddag uitgenodigd om de tentoonstelling te openen en dat deed de pas benoemde natuurwethouder met verve! De fototentoonstelling bleef tot 21 augustus geopend en werd door veel belangstellenden bezocht, ook door collega fotografen uit andere IVN-afdelingen in de regio.

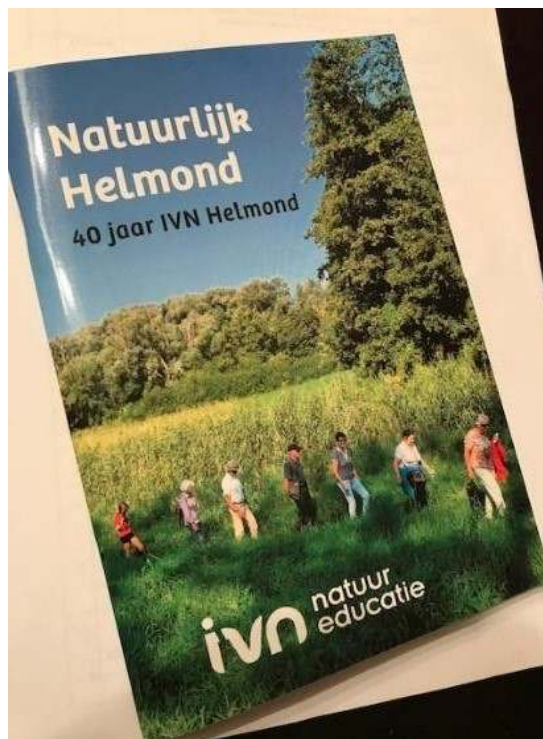

Jubileumreceptie. Zaterdag 16 juli bood het jubilerende IVN een receptie aan in het paviljoen van speeltuin Helmond-West. Hierbij werd een speciaal samengesteld jubileumboekje gepresenteerd met daarin opgenomen een overzicht van Helmondse natuurgebieden, natuurwandelingen en zelfs een bomenfietstocht. Natuurlijk wordt in het boekje ook het IVN zelf met haar natuureducatie uitgebreid beschreven. Een speciale redactiecommissie heeft de geschreven bijdragen van diverse leden, geïllustreerd met foto's van de eigen fotowerkgroep tot een bijzonder fraai geheel gevormd. Het jubileumboekje "Natuurlijk Helmond" is voor belangstellenden op diverse verkrijgbaar, o.a. bij de VVV en bij Boekhandel De Ganzenveer.

Hoogtepunt. Het voornaamste gebeuren tijdens de receptie was het huldigen van enkele jubilarissen. Stan Sanders werd gefeliciteerd met zijn 25-jarig lidmaatschap en ook (postuum) de onlangs overleden Mies Leenhouders, die al vanaf het begin lid gebleven is van IVN-Helmond. De spotlight werd daarna gericht op Anne Regts die behalve een van de oprichters ook vrijwel al die tijd bestuurslid is geweest en daarnaast een belangrijke drijvende kracht op het gebied van natuureducatie. Hij heeft honderden cursisten mee opgeleid naast het verzorgen van even zoveel natuurwandelingen en workshops. Zijn kennis en kunde is 40 jaar lang een belangrijke en drijfveer gebleken voor het functioneren van de natuureducatie bij het IVN in Helmond.

Koninklijke onderscheiding. Burgemeester Elly Blanksma, eveneens aanwezig bij de jubileumreceptie, mocht om die reden Anne Regts onderscheiden met de benoeming tot Lid in de orde van Oranje Nassau. De burgemeester voegde aan het rijtje van IVN verdiensten nog toe zijn jarenlange beschikbaarheid voor de organisatie van de jaarlijkse Anjercollecte van het prins Bernhard Cultuurfonds en daarnaast zijn beschikbaarheid als collectant van de Nierstichting. Namens de gemeente boden voormalig wethouder Erik de Vries en zijn pas benoemde nieuwe collega Arno Bonte het IVN een passend cadeau aan in de vorm van een nectarineboom.

Speeltuinjaugd. Zondag 17 juli stond in het teken van speelse natuuractiviteiten voor de jeugd in de speeltuin van Helmond-West. Kinderen konden een hele middag meedoen aan knutselactiviteiten, spelletjes, onderzoekjes en quizjes. En hoewel dit alles geen wedstrijd was, mocht ieder kind uiteindelijk een prijsje uit de grabbelton naar boven halen. Hiermee heeft het IVN zich in Helmond opnieuw en nadrukkelijk op de kaart gezet.

Waterschap AA en Maas

Bij Aa en Maas zijn ze van het zuiverste water.

De natuur is het domein van alle natuurorganisaties die deel uitmaken van het Natuurplatform. De bossen, de vennen, de heidevelden, de beekdalen van Goorloop, Bakelse Aa en Gulden Aa, onze parken en zelfs onze plantsoenen en eigen tuinen: allemaal onze natuur. Maar wie houdt zich bezig met water? En waarom zouden we dat doen? Water is zo vanzelfsprekend en overal aanwezig; geen zorgen over water en dus geen aandacht. Want dat water zit in de sloot, in de beek of in de grond en het was er altijd meer dan voldoende.

Niets is minder waar. Wat zou onze natuur zijn zonder water? Alle hiervoor genoemde domeinen hebben alles met water. Zeker nu we al meerdere jaren letterlijk aan den lijve het belang van schoon, veilig en voldoende water ervaren vanwege de hitte en de droogte met zeer alarmerende gevolgen voor mens, dier en plant. Alle reden tot grote zorgen! Daar komt bij dat “ons” water overal in onze leefomgeving aanwezig is. Helmond ligt namelijk midden in het beekdal van de Aa en met haar zijbeken Goorloop, Schootenseloop, Bakelse Aa en Kaweise

Loop is het water overal in Helmond, van Zuid tot Noord, van Oost tot West. Alles stroomt naar de Aa en dat wordt met beleid beheerd en bewaakt door ons Waterschap Aa en Maas. Belangrijk genoeg dus om eens in contact te gaan en dat deed het bestuur van het Natuurplatform op 20 juni van dit jaar met een bezoek aan de waterzuivering (RWZI) ten Noorden van Helmond op Laarbeeks grondgebied. Hier kregen we een interessante rondleiding en een gesprek met bestuurder Ernest de Groot. Let op: het waterschap gaat niet over ons drinkwater. Dat krijgen we geleverd door Brabant Water, een leidingwaterbedrijf.

Waterschap Aa en Maas. Het gebied waarin wij wonen hoort tot het waterbeheergebied van waterschap Aa en Maas. Al ons afvalwater komt hoe dan ook in de Aa terecht en deze voert het (na zuivering) uiteindelijk af naar de Maas in de buurt van Den Bosch richting de zee. Het waterschap heeft tot taak om dit water niet alleen af te voeren maar voortaan ook steeds beter vast te houden, want onze omgeving verdroogt in snel tempo. Daarnaast moet de kwaliteit van dat water zo hoog mogelijk zijn, dus ons afvalwater moet goed gezuiverd worden voordat we het in noordelijke richting met de Aa meegeven. Kort samengevat: Aa en Maas zorgt voor veilig, voldoende en schoon water. En dat is een heel karwei!

De RZWI in Laarbeek. Ons gezelschap wordt exact op tijd verwelkomd door procesoperator Peter Tilburgs van Aa en Maas. Hij kent alle onderdelen van de waterzuivering op z'n duimpje en verzorgt voor ons een interessante rondleiding op het complex. Hij brengt ons naar het inlaatgebouw van het vervuilde rioolwater dat hier influent wordt genoemd. De kleur is donkergrijs en de geur die er vanaf komt is bijna ondraaglijk. Hier valt heel wat te zuiveren, dat is direct overduidelijk! Het influent volgt een traject van 6 fases waarbij achtereenvolgens een aantal stappen wordt doorlopen in de volgende installatie, gebouw of tank:

1. Het uitzeven van vervuilingseenheden groter van 6 mm, afkomstig van straatkolken en van mensen die (soms moedwillig) van alles door de wc spoelen;
2. Het uitzeven van zand en slib, voornamelijk afkomstig van onze straatkolken;
3. Het afvangen van olie en vet, afkomstig uit onze keukens, horeca en industrie;
4. Het uitfilteren van fijne stofdeeltjes en organisch materiaal;
5. Het doden van bacteriële vervuiling door aerobe bacteriën die zuurstof krijgen toegediend; dit gebeurt in twee fases na elkaar omdat de tijd hier zijn werk moet kunnen doen;
6. Het bezinken van zwevend afval in 10 verschillende tanks waardoor het water zijn helderheid weer terug krijgt en als effluent afgevoerd kan worden naar de Aa.

“Hiermee zijn we er nog niet”, zegt Tilburgs, “ook al is dit hele proces in de loop van de jaren steeds verder verfijnd en doeltreffender gemaakt. Maar wat te denken van de tegenwoordig in grote hoeveelheden meekomende resten van medicijnen, drugs en industrieel chemisch afval? Het is een enorme uitdaging om ook deze vervuiling nog te verwijderen en dit is bovendien zeer kostbaar. We experimenten volop en boeken hierbij ook zeker resultaat maar echt grootschalige en volledige zuivering is nog niet haalbaar”. Wat wel bereikbaar wordt: het afgevoerde (gezuiverde) effluent ook biologisch weer helemaal gezond maken door het te leiden door een zogenaamde waterharmonica, een “slotenstelsel” op het terrein van de RWZI waar bijzondere bodemlagen en planten, bijvoorbeeld riet het water weer echt levend maken en kwalitatief geschikt voor de natuur.

Ernest de Groot. Ernest de Groot uit Veghel is lid van het dagelijks bestuur van Waterschap Aa en Maas. Hij is 1e loco-dijkgraaf (vice-voorzitter) en o.a. belast met de volgende taken: waterschapsprojecten, beekherstelbeleid, stedelijk waterbeheer, versterken vismigratie, natuurvriendelijke wateroevers en gemeentelijke waterplannen; een alleskunner dus. Hij is een gekozen bestuurder uit de Partij Water Natuurlijk en is speciaal voor het bestuur van het Natuurplatform Helmond naar hier gekomen om voor ons een aansprekende introductie te houden van wat het waterschap is en doet. Hieronder een kort resume.

Waterbeheer. Alles draait zoals eerder gezegd om veilig, voldoende en schoon water; drie begrippen die ieder voor zich spreken. Maar Ernest maakt het breder, vooral gezien vanuit de actuele doelen dat het water ook de ruimte moet krijgen en aantrekkelijk voor de recreant en natuurliefhebber.. Ruimte om in alle rust beken en oevers natuurlijk en gezond te houden. Er moet een balans zijn (of komen) waarbij alle belangen zo goed mogelijk behartigd worden en niet zoals voorheen dat de beek alleen maar tot doel heeft om het water zo snel mogelijk af te voeren. Integendeel, water hoort bij onze leefomgeving, water helpt onze agrariërs, onze bewoners en onze ondernemers en instellingen. Maar het helpt ook onze natuur. Sterker nog: onze waterlopen zijn ecologische verbindingzones (EVZ's) die mens en dier op een natuurlijke manier willen dienen. Het verhaal van de Aa is veelzijdig, het is al oud en moet dringend opnieuw verteld (en vertaald) worden. Want zoals de Aa historisch gezien haar eigen weg kon gaan vanuit de hogere delen in onze provincie naar Den Bosch toe met haar natuurlijke, meanderende functie, zo ligt de tijd nu toch echt achter ons dat de Aa met haar zijbeken alleen maar diende als snel afvoersysteem. Zeker nu steeds meer sprake is van schaarste en zelfs van structurele tekorten aan water. Maar ook van een duidelijke behoefte aan een aantrekkelijke groene leefomgeving in onze bebouwde kernen. Dat vraagt heel veel inzicht, heel veel bereidheid van alle betrokkenen en heel veel geld om de huidige problemen het hoofd te bieden en gedragen oplossingen te realiseren.

Ernest houdt een indringend betoog aan de hand van fraaie slides waarbij hij tovert met termen als maximaal conserveren, vergroten sponswerking, afkoppelen en infiltreren, bufferen en ruimte zoeken voor het water. Hoge peilen op de flanken van onze horsten om een optimaal stuurbaar systeem te krijgen dat kan mee bewegen met de behoefte om water zo lang mogelijk vast te houden of juist zo snel mogelijk af te voeren. En wat ons daarbij zeer aanspreekt: ruimte voor water en inzet door het waterschap op beleving, natuurbeleving, waterbeleving. Natuur is ook om van te genieten en dat vraagt een brede kijk. Met zijn partij Water Natuurlijk wil Ernest de Groot het bovenstaande bereiken en dat vergt een lange en moeilijke weg van plannen maken, praten als Brugman, sturen en bijsturen want iedereen vindt zijn eigen belang het belangrijkste. Maar als we in onze regio rond kijken bij sloten en beken waar beekherstelplannen al zijn uitgevoerd dan mogen we vertrouwen hebben dat het goed gaat komen en dat het mooi wordt: want blauw en groen, dat moet je doen!

Stadslandbouw Brandevoort wordt Voorstee

Opening Voorstee

Zaterdag 24 september is aan Diepenbroek 8 te Brandevoort een nieuwe gemeenschapstuin geopend. Een half jaar lang heeft een groep vrijwilligers zich ingespannen om de tuin in te richten, alvast wat groenten te telen en om de beplanting uit de oude locatie bij het Carolus te verhuizen. Wethouder Arno Bonte en vrijwilliger van het eerste uur Winnie Ewald onthulden de nieuwe overkoepelende naam Voorstee, die in de plaats komt van Stichting Stadslandbouw Brandevoort.

Bij de Voorstee worden duurzame initiatieven opgezet. Vergroten van de biodiversiteit is een belangrijk uitgangspunt. Daarom worden er geen bestrijdingsmiddelen en kunstmest gebruikt, blijft de bodem zoveel mogelijk bedekt en worden snoeiafval en dood hout niet afgevoerd maar verzameld in een takkenril en een composthoop. Experimenten met permacultuur worden opgezet in de vorm van een voedselbosrand, het zo min mogelijk bewerken van de bodem en het combineren van eenjarige gewassen. Het 'gewone' moestuinieren heeft natuurlijk ook een plek gekregen, net als een siertuin. Volgend jaar komt daar nog een kruidenwiel bij.

Omdat er nu gebruik gemaakt kan worden van een vergaderruimte in de boerderij van Brainport Smart District die bij de tuin hoort, kunnen er in de toekomst ook workshops en informatieavonden gegeven worden op het gebied van duurzaamheid. Deze zijn bedoeld voor iedereen die daar belangstelling voor heeft. Wie een kijkje wil nemen is welkom op de werkdagen op zaterdag tussen half 10 en 12.00 uur. Website: www.voorstee.nl

De kracht van vrijwilligerswerk

De vrijwilliger

In het onderstaande hebben we aandacht voor het vrijwilligerswerk van Leo van de Ven. Hij is verantwoordelijk voor faunabeheer bij de golfvereniging “De Gulbergen” in Mierlo. Met behulp van een aantal vragen verdiepen we ons in zijn vrijwilligerswerk.

Waar ben je zoal mee bezig?

Alles wat op het terrein van de golf vliegt en loopt inclusief insectenbeheer wordt tot mijn zorgtaak gerekend. Dat betekent dat ik me bijvoorbeeld bezig houd met de vogelstand. Dat doe ik o.a. door nestkasten te plaatsen en/of te verplaatsen als die niet meer goed hangen en af en toe wat snoeien van bomen/struiken als dat nodig is voor de nestkasten. Ook zorg ik dat er waarschuwborden worden geplaatst op plekken waar hoornaars of wespen zitten. Ook zorg ik voor afscherming van mierenhopen, het verwijderen van kadavers en zorg ik zieke of gewonde dieren etc. etc. We hebben het afgelopen jaar al twee keer een gewonde ree moeten afvoeren omdat die in een hekwerk was gerend omdat bij werd achterna gezeten door een loslopende hond.

De ganzenpopulatie is ook een regelmatig terugkerend aandachtspunt. Voordat je het weet heb je er wel heel erg veel van. Dan probeer je te regelen dat er minder komen. Dat doe ik in overleg met de greenkeepers. Die kunnen zorgen dat het gras op de fairways – vooral in drogere periodes – wat korter wordt gemaaid zodat er geen aantrekkingskracht uit gaat van lang mals gras. Verder organiseer ik in samenwerking met de jagers verjaagacties in de avonduren. Blijkt effectief te zijn.

Waar moet ik aan denken als het om je tijdsinvestering gaat als vrijwilliger?

Nou...ik denk dat ik het hele jaar door toch wel gemiddeld een paar uur per week bezig ben met deze taak. Maar daar hoort ook bij dat ik periodiek rondrijd in een buggy om de zaken te controleren en in de gaten te houden. Kijken wat er veranderd moet worden en/of welke actie moet worden ondernomen.

Hoe ben je tot de keuze gekomen om dit vrijwilligerswerk te doen?

Ik ben altijd geïnteresseerd geweest in de natuur. Als klein manneke al. Heel lang jagen als hobby gehad. Nu nog steeds erelid van de jagersvereniging. Daar kom ik dus nooit meer van af... Toen ik gestopt ben met jagen ben ik gaan golfen. Ik ben erachter gekomen dat ik eigenlijk eerder had moeten gaan golfen, omdat het een sport is midden in een mooie natuur. En natuurlijk vind ik het spelletje ook erg leuk. Nu “jaag” ik alleen nog met mijn verrekijker.

Als je het hebt over je jeugd en het in aanraking komen met de natuur?

Mijn grootvader was jager. Hij had een jachtgeweer. Dat gaf hij aan mijn vader maar die had geen tijd om te jagen. Mijn vader gaf het geweer aan de pastoor. Die schoot er de kraaien mee van de kerktoren.

Toen overleed de pastoor en op de dag dat de pastoor overleed, ging mijn vader naar de pastorie. Hij haalde dat geweer op en gaf het aan mij! Ik zette het op zolder. Twee dagen later politie aan de deur. Jachtgeweer moest worden ingeleverd, omdat ik geen vergunning had. Ik was 19 jaar.

Maar ik kende iemand en die had een jachtveld. Hij zei: “Als jij nou bij mij jachttopziener wordt, dan mag je een vuurwapen hebben en mag je jagen”. Toen heb mijn examen jachttopziener gedaan en kreeg ik mijn geweer weer van de politie terug.

Ik vergeet trouwens nooit meer dat toen ik voor de eerste keer met dat geweer schoot, ik een haas schoot..

Als het om jagen gaat dan zijn er nogal eens misverstanden. Jagen is in feite een vorm van noodzakelijk natuurbeheer op een aantal bejaagbare diersoorten. Dat zijn er trouwens nu nog maar een paar. Jagers hebben er alle belang bij om de wildstand op een goed niveau te houden en in dat geval ook te oogsten uit de natuur.

De natuur in Nederland is zonder beheer niet mogelijk. Nederland is daarvoor te dichtbevolkt en ook de intensieve landbouw verdraagt zich niet met een vrij verloop van diersoorten. Een aantal jaren geleden is de vos zo sterk in opkomst gekomen dat nagenoeg alle weidevogels zijn verdwenen. Ik heb een aantal jaren voor een Friese vogelvereniging de stand van de Kieviten bijgehouden in een gebied van ca 60 Ha nabij de Urkhovense Zeggen in Nuenen.

Daar telde ik elk jaar tussen de 40 en 50 succesvolle nesten van Kieviten. Toen de vos zijn intrede deed was er na 4 jaar bijna niks meer van over. In landbouwkundig opzicht was er in dat gebied niks veranderd. Wat ik daarmee bedoel is te zeggen dat de boeren makkelijk de schuld krijgen, terwijl het ergens anders aan ligt. Vossen zijn een groot probleem. Als je er met mensen over praat hoor je altijd: “Ik zie er nooit een dus het zal wel meevallen”. Het valt dus beslist niet mee. Ik vind de vos een ramp voor vogels.

Wat wil je met je huidige vrijwilligerswerk bereiken?

Wat ik wil bereiken is dat hier op de golfbaan een rijke en fauna ontstaat en dat de mensen die daar oog voor hebben daarvan kunnen genieten.. Jammer is wel dat over het algemeen de meeste wensen weinig kennis van de natuur hebben. Dat valt mij wel wat tegen. Ze zijn er niet mee bezig. Een oorzaak is misschien wel dat in het onderwijs veel te weinig aandacht is voor de natuur en daar ervaren we de consequenties van in de volwassenheid.

Mijn eigen golfmaatjes kan ik nog wel enigszins "opvoeden". Zij zien nu wel als de jongen van de torenvalken op de rand van een nest zitten, maar... 90% van de golfers zien dat niet?

Wat wordt wel gezien?

Ik denk de twee ooievaarsnesten die vanaf het terras kunnen worden gezien. Het gedrag van de ouden en de jongen wordt door iedereen nauwlettend in de gaten gehouden. Menige ontwikkeling is gefotografeerd! Maar...als je dat niet ziet moet je wel stekeblind zijn!

Tegen welke belemmeringen loop je op?

Eigenlijk geen. Ik krijg hier alle medewerking van de verantwoordelijken. Als ik gereedschap nodig heb: geen probleem. De greenkeepers ondersteunen me. Ook het beheer en bestuur van de golfclub staan achter mijn vrijwilligerswerk. Zij zien het belang van een milieuvriendelijke golfbaan. Deze golfbaan is trouwens volkomen in de natuurlijke setting aangelegd. Afgestemd op en aangepast aan de aanwezige natuur in de omgeving.

Welke talenten, deskundigheden heb je nodig voor dit vrijwilligerswerk?

Nou ja, je moet wel een beetje verstand hebben van de natuur hè? Met name van vogels. Ik weet van vogels best wel veel. Sinds mensenheugenis ben ik geïnteresseerd in vogels. Zo kan ik blij worden van de ijsvogel die ik recent weer heb waargenomen.

Vogels herken ik vooral aan de manier van vliegen. Geluid wat minder, want ik heb de pech dat mijn gehoor niet zo goed is. Maar... ik heb gelukkig hulp van een app die vogelgeluiden herkent. Die zit bijna nooit fout.

Zo heb je trouwens ook een app voor planten.

Iedereen zou die apps moeten hebben!

Wanneer ben je tevreden als het gaat om je kennis van de natuur?

Nooit. Het is een zo verschrikkelijk ruim gebied. Mensen die interesse hebben in de natuur zijn nooit klaar. Het houdt nooit op. Steeds weer nieuwe uitdagingen en ontdekkingen. Zo boeiend!

Wat levert jou dit vrijwilligerswerk op?

Tja...voldoening. Ik doe dit werk trouwens samen met Frans van Eindhoven. Hij is geen lid van de golfclub maar wel zeer geïnteresseerd in de natuur en bovendien zeer handig en technisch. Hij maakt en herstelt nestkasten en helpt op alle terreinen mee. Het is ook fijn om een natuurmaatje te hebben waar je de ervaringen mee kunt delen.. Hij is er qua tijdsinvestering misschien nog wel meer mee bezig dan ik.

Alle nestkasten moeten jaarlijks worden schoongemaakt en worden verhangen als ze een paar jaar niet bezet zijn.

Hoezo? Vertel.

Nou, we gebruiken bijvoorbeeld nesten voor spreeuwen op bepaalde plaatsen om de kraaien en kauwen voor te zijn.

Kraaien en kauwen trekken hele plagen uit de grond om bij emelten en engerlingen te komen. Dat levert heel veel schade op aan de golfbaan. Zij gaan af op kale plekken in het gras en vermoeden daar emelten.

Een spreeuw daarentegen gaat met zijn spitse snavel al eerder de grond in en vangt de emelt. Geen enkele schade. Je moet weten dat de spreeuw precies weet waar de emelt zit. Hoe? Hij...hóórt de knagende emelt. Ongelooflijk toch?

Dat betekent voor ons dat daar waar emelten zitten we nestkasten moeten hebben voor spreeuwen, zodat de spreeuwen de emelten eten voordat de kraai of kauw aan de beurt is!

Hoe reageert jouw omgeving het op jouw vrijwilligerswerk?

In het algemeen positief. Hoewel de gemiddelde golfer interesseert het waarschijnlijk niet zo veel, omdat hij/zij eigenlijk geen weet heeft van wat je doet en vooral met dat golfballetje bezig is. De vraag is dan ook of bijvoorbeeld in het nieuwsblad er meer aandacht moet worden gevraagd voor de flora en fauna van deze golfbaan midden in de natuur? Ik twijfel. Zoals ik al zei ervaar ik wel veel waardering en ondersteuning van de organisatie.

Hoe ervaar je uiteindelijk je vrijwilligerswerk?

Leuk werk maar je moet niet te veel verwachten van anderen. Er is natuurlijk vrijwilligerswerk waarbij je duidelijker een waarneembaar product levert. Dat roept eerder erkenning van de omgeving op. Mijn vrijwilligerswerk is minder zichtbaar, maar geeft mij zeker voldoening omdat ik bezig ben met de natuur positief te beïnvloeden en dat vind ik prima zo. Het draait om de natuur en om wat ik kan bijdragen en.....niet om mij.

Interviewer: Jelle Everhardus

Groei & Bloei Helmond e.o.

Als je van tuinen en tuinieren houdt
GROEI & BLOEI

Kerstbomen.

Oorspronkelijk is het gebruik van een groene boom een heidens symbool.

Al in de oudheid waren er winterfeesten, rond de zonnewende, waar groenblijvende planten als versiering werden gebruikt.

De kerstboom is vanuit Germaanse en Romeinse tradities ontstaan.

In vroegere tijden versierden de Romeinen hun huizen met groene takken en verlichting.

De Germanen gebruikten een groenblijvende boom.

In de 16e eeuw werden er in Duitsland voor de viering van winterfeesten groenblijvende bomen gebruikt. In latere tijden werden de bomen versierd met kaarsjes, gekleurd papier, appeltjes en koek.

Duitse emigranten hebben deze traditie meegenomen naar andere landen. Tegenwoordig worden er in heel veel landen kerstbomen in de decembermaand gebruikt met mooie versieringen en lichtjes!!!!

Welke kerstboom gaan we kiezen?

Hier een aantal een aantal dennen en sparren die in ons land gebruikt worden als Kerstboom.

1. FIJNSPAR (picea abies)

De traditionele en meest populaire is de fijnspar. Heeft een lekkere dennengeur en is redelijk betaalbaar. De naalden vallen helaas snel uit, dus koop die niet te vroeg voor kerst, anders zit je met een kale boom. Let op, de naalden prikken wel. Heeft mooie takken voor het ophangen van kerstballen. Herkomst Scandinavië, Rusland en C. Europa.

2. NORDMANN (abies nordmanniana)

Ook veel gekocht, is de Nordmann. Hij geurt niet, behalve als je de naalden aanraakt. Groot voordeel is dat de naalden bijna niet uitvallen en niet prikken. De

Nordmann is vaak wat breder dan de andere soorten en is de Mercedes onder de kerstbomen, ook wat de prijs betreft. De bomen worden vaak gekweekt in Denemarken en groeien per jaar maar 25 cm. Een boom van 2mtr. Is dus 10 tot 11 jaar oud. Let op als je deze gaat planten in je tuin kan hij een hoogte bereiken van 20 meter. Herkomst Kaukasus en gebergten rond de Zwarte Zee.

3. BLAUWSPAR (*Picea pungens glauca*)

De blauwspaar valt op door de zilvergrijze-blauwe naalden. Net als de Nordmann geurt hij alleen bij aanraking. De naalden prikken en vallen beperkt uit. Heeft een mooie vorm en is makkelijk te versieren. Niet een van de goedkoopste soorten.

4. SERVISISCHE SPAR (*Picea omorika*)

De Servische spar heeft blauw-groene naalden.

De boom heeft een goede geur. De naalden prikken maar vallen niet snel uit. De spar is smal en compact. Als je hem in de tuin plant kan deze de 10 meter halen.

5. KOREAANSE ZILVERSPAR (*Abies koreana*)

De Koreaanse zilverspar is een mooi gevormde kerstboom. De naalden zijn zacht. De kleur is glanzend groen met een zilverwitte onderkant. De kerstboom behoudt de naalden goed. In de kersttijd zijn ook nog purperblauwe kegels aanwezig.

Maar als je geen boom uit het bos wilt halen, kun je ook zelf een KERSTBOOM MAKEN.

Dit heb je nodig:

- een pot
- oasis en een stok

Leg de oasis in het water.

Als het water in de oasis is getrokken steek je de stok erin

en zet je de stok en oasis in de pot

Snijd nu het bovenste stuk oasis schuin aan.

Gebruik takken van een conifeer, taxus, hulst (eventueel met besjes), dennenappels om in de oasis te steken.

Ga nu je kerstboom versieren met o.a. balletjes, dennenappels, lampjes enz.

FIJNE KERSTDAGEN GEWENST!

HELP VOGELS DE WINTER DOOR

De winter is begonnen en voor vogels is dit de meest barre tijd van het jaar. De koude nachten zijn lang en de dagen om voedsel te zoeken zijn maar kort. En er zijn nauwelijks nog insecten te vinden om te kunnen eten. Veel mensen vinden het leuk om vogels in de tuin te hebben. Ze zijn beweeglijk, zingen en kwetteren en komen graag voer halen. Help je mee om de vogels deze winter door te helpen?

Niet alle vogels vliegen in de herfst naar het zonnige zuiden. Veel vogelsoorten kunnen de Nederlandse winter goed doorstaan, vooral met een beetje hulp van vogelliefhebbers. Vogels verbruiken heel veel energie in de wintermaanden, alleen zo kunnen ze de kou overleven. Tijdens koude winternachten verliezen vogels als koolmees en pimpelmees meer dan tien procent van hun lichaamsgewicht.

Iedere snavel een ander hapje

Vetbollen (zonder netje!) kun je overal kopen maar ze zijn ook heel makkelijk zelf te maken. Ook in zonnebloempitten zit veel vet. Kool- en pimpelmezen, boomklevers, sijsjes en spechten zijn dol op pinda's. Voer pinda's in een silo of rijg ze aan een ketting. Hang nooit een pot gewone pindakaas op want daar zit te veel zout in. Lijsterachtigen en spreeuwen eten weer graag geweldige krenten, rozijnen en allerlei soorten bessen. Een andere bron van voedsel is het laten liggen van bladeren in de tuin. Veel insecten verstoppen zich of overwinteren in hopen blad en dit is een mooie voedselbron voor vogels. Roodborstjes, winterkoninkjes en andere vogelsoorten eten deze insecten met smaak.

Schuilplaats tegen kou en regen

In de winter slapen vogels graag in dichte struiken, onder dakpannen en ook in nestkastjes. Dat doen ze niet altijd alleen, sommige vogels kruipen met elkaar in een kastje om zo beter warm te blijven. Als je een nestkast ophangt, hou dan wel rekening met een vrije aanvliegroute en op een rustige plek in de tuin. Een boom of struik ziet er niet alleen mooi uit in de tuin, het is ook een magneet voor vogels. Het is een plek om te schuilen, om te broeden en om voedsel te vinden.

Tel mee tijdens de Tuinvogeltelling 27 t/m 29 januari 2023

Jaarlijks tellen tienduizenden mensen de vogels in hun tuin, zodat Vogelbescherming en Sovon meer leren om ze beter te beschermen. De Nationale Tuinvogeltelling levert een momentopname van de aantallen vogels die in Nederlandse tuinen aanwezig zijn. In combinatie met de resultaten van andere jaren en met andere tellingen levert dit een beeld van de ontwikkelingen in het belang van tuinen voor vogels. Daarnaast is het ontzettend leuk én makkelijk, dus iedereen kan meedoen. Kijk voor meer informatie op www.tuinvogeltelling.nl.

WBE de Helm

Helmondse Hertjes

“Hertjes” worden ze meestal genoemd door de gemiddelde wandelaar die er een nietsvermoedend tegenkomt, maar onze eenhoevige hertachtige heet voluit *Capreolus capreolus*. Ree in het Nederlands. Reeën komen algemeen voor in Nederland en zijn sinds de jaren 50 in aantal enorm toegenomen. Inmiddels komen ze in alle provincies van Nederland voor en gedijen ze goed in bosgebied, agrarisch cultuurgebied, rietlanden en duingebied. In het buitengebied van Helmond treffen we ze ook aan. Eigenlijk vormt de populatie die hier leeft een geheel met de ons omringende gebieden en gaan jonge dieren aan de wandel om een eigen gebied te zoeken zodra in het voorjaar reeën hun territorium vormen en de tolerantie onder de dieren voor elkaar afneemt.

Helaas is het zoeken van een territorium en een geschikte voortplantingspartner niet zonder risico en komen er veel reeën in het verkeer om, of worden ze door concurrenten letterlijk over de kling gejaagd. Vandaar dat er ook langs diverse wegen gewaarschuwd wordt voor overstekend wild. Met name in de periode als de klok wordt verzet (voor- en najaar) neemt het aantal aanrijdingen toe. Beruchte locaties in Helmond zijn de Europaweg / A270, Gerwenseweg, Wolfsputterbaan en de Kanaaldijk (NO en ZW). Ieder jaar vinden daar rond de 20 aanrijdingen plaats. Na een aanrijding is een ree soms gewond en komen vrijwilligers van de WBE die via meldkamer politie worden opgeroepen ter plaatse om het dier op te sporen en uit het lijden te verlossen. Vandaar dat het altijd belangrijk is om via het algemene nummer van politie een aanrijding te melden (0900-8844).

Ondanks de recreatie en druk van oprukkende bebouwing is de populatie van reeën in en om Helmond nog steeds aan het toenemen. De taak van Wildbeheereenheid de Helm is om de populatie omvang te monitoren (door vastgestelde telmomenten) en een deel van de populatie te schieten om enerzijds de verkeersveiligheid te vergroten en anderzijds het welzijn van de totale populatie te borgen. Het beheerplan dat wordt gemaakt wordt opgesteld volgens een wetenschappelijk model dat is ontwikkeld voor reewildbeheer. Dat alles gebeurt in afstemming met de provincie en wordt om de 6 jaar geëvalueerd om het provinciaal beleid waar nodig bij te stellen. Daarnaast adviseert de WBE de gemeente hoe preventieve maatregelen kunnen worden genomen om aanrijdingen te verminderen en terreinen in te richten om daarmee het wild weg van de weg te houden. Onze vrijwilligers zijn het hele jaarrond in touw om een goed beheer te voeren en tijd te steken in het leren kennen van de dieren. Afschot is daarbij een klein maar essentieel onderdeel van de activiteiten.

Meer weten? We vertellen graag wie we zijn en wat doen, dus mail gerust!

Voor altijd in prachtige natuur, tegen het dal van de Aa

Een natuurgraf is groen, duurzaam en voor eeuwig

Bij de oudste en meest natuurlijke manier van begraven gaat het graf helemaal op in de natuur. Zo maken we deel uit van de eeuwige kringloop van het bestaan. Bovendien staat de eeuwige grafrust ook garant voor eeuwige natuur.

Voor altijd natuur

Op Hoeve Ruth staat het belang van de natuur voorop. Alleen een boom-schijf van inlands hout met gegraveerde inscriptie markeert de plek van het graf. Zo belasten we het milieu niet met materialen die niet of moeilijk opgenomen worden. Het voormalige productiebos vormen we om tot een dynamisch bos met een ven. En de heide - zoals die daar vele jaren geleden ook groeide - brengen we weer terug. Door de grotere biodiversiteit is deze natuur straks beter in balans en aantrekkelijk voor nog meer verschillende flora en fauna.

Eenmalige kosten

Op Hoeve Ruth kennen we slechts eenmalige kosten. Daarmee laten we voor onze nabestaanden geen extra zorgen achter, maar wel een plek in de natuur om naar terug te keren. Reserveer deze plek al bij leven, dat maakt wensen kenbaar en ontzorgt onze naasten.

Welkom voor een wandeling. Informatiecentrum 't Veldhuys is dagelijks geopend van 13.00 tot 17.00 uur. Of maak een afspraak voor een rondleiding en oriënterend gesprek.

Landgoed Hoeve Ruth
natuurbegraafplaats

Hazeldonkseweg 24 | 5756 PA Vlierden [gemeente Deurne] | 0493 745474 | www.hoeveruth.nl | info@hoeveruth.nl
[facebook.com/natuurbegraafplaatssoeveruth](https://www.facebook.com/natuurbegraafplaatssoeveruth) | [@instagram.com/natuurbegraafplaatssoeveruth](https://www.instagram.com/natuurbegraafplaatssoeveruth)

Landschapsplan Kloostereind

Gemeente gaat werken aan projectplan Landschapsplan Kloostereind

In 2016 is de Stichting Landschapspark Kloostereind (SLK) gestart. De missie van de Stichting is: het zeker stellen en waar mogelijk verbeteren van het karakter van het gebied Kloostereind mede ten behoeve van de leefbaarheid in Brouwhuis. Landschapspark Kloostereind is een 120 hectare groot gebied wat grofweg aan zuid- en oostkant van Brouwhuis ligt. Met zo'n vijftien vrijwilligers is begonnen met herinrichten van het gebied Zeelen, een ongeveer 4 hectare groot gebied tussen Rivierensingel en de sportvelden van Espendonk. Het landschap wordt daar teruggebracht naar de situatie van ongeveer 120 jaar geleden. Hierover is al eerder gepubliceerd. Dit jaar is hiervoor een beheersplan opgesteld en wordt jaarlijks een uitvoeringsagenda voor en door de vrijwilligers gemaakt. Lees hierover meer op www.kloostereind.nl.

De herinrichting beperkt zich echter niet tot Zeelen. SLK heeft ideeën over het hele gebied en deze zijn verwerkt in de Kloostereindvisie die vorig jaar is opgesteld door bureau Kragten in opdracht van de gemeente Helmond, zie afbeelding ##. Op dit moment wordt deze visie uitgewerkt en omgezet in uitvoeringsplannen. In augustus heeft SLK hierover gesprekken gevoerd met de projectleider van de gemeente Helmond. Er is gesproken over het aanleggen van wandelpaden, aanbrengen van omheiningen en uitdiepen van de poel. Dit wordt gezien als laaghangend fruit als vervolg op de inspirerende inrichting van SLK.

Het grote gebied ten oosten van de Peeleik vraagt veel meer overleg. De meeste gronden zijn in particulier eigendom. Het open stellen van dit gebied voor bezoekers door middel van fietspaden en wandelpaden moet natuurlijk in goed overleg gebeuren waarbij met ieders belangen rekening gehouden wordt. Omdat diverse boeren naar verwachting zullen stoppen met boeren ontstaat er misschien ruimte voor Herenboeren, een soort coöperatie van burgers die door één agrariër diverse voedingsmiddelen zoals vlees en groenten voor hen laat produceren. Om dit initiatief te laten slagen is wel een groep van zo'n 200 burgerfamilies nodig.

Hopelijk kunnen we op korte termijn medelen hoeveel meer in landschapspark Kloostereind gerealiseerd is!

Neem eens een kijkje in Landschapspark Kloostereind of lees meer op www.kloostereind.nl

Ben Vogel

Vz Stichting Landschapspark Kloostereind

Cees Meijer

beeldhouwer

galerie
beeldentuin
workshops

WIJ ZIJN OPEN

Bakelseweg 14
5735 SC Aarle-Rixtel
06 - 2009 15 86
info@ceesmeijer.nl

www.ceesmeijer.nl

Natuurmarkt

Natuurmarkt Helmond 2022

Na twee jaar geen markt te hebben kunnen organiseren was het dit jaar op 12 juni dan eindelijk weer zover, de Natuurmarkt Helmond ging weer van start.

Bezoekers konden ook nu weer rekenen op demonstraties, workshops en informatie van ruim veertig organisaties en stichtingen. Het weer zat mee en het was een zeer gezellige dag. Laat de foto's hierboven maar spreken.

Imkervereniging

Voorjaar en zomer voor imkers.

Voorjaar

Deze periode van het jaar zullen de bijen, die zijn geboren in het najaar, als eerste uit de kast om bij voldoende hoge temperatuur te ontlasten. Tijdens de winterperiode zijn de z.g. winterbijen in de kast gebleven en hebben geen gelegenheid gehad zich te ontlasten. Als de temperatuur stijgt en komt weer stuifmeel beschikbaar gaan de bijen bouwen aan uitbreiding van het volk. De koningin is volop aan de leg gegaan en het bijenvolk zal in de komen periode tot juni van zo'n 20.000 bijen uitgroeien naar zo'n 50.000 à 60.000 bijen.

Bijenzwerm

Als het volk te weinig ruimte ondervindt in de bijenkast zal gaat het z.g. koninginnen doppen aanzetten. In deze worden de eitjes voorzien van extra voeding geconcentreerd koninginnen galei. In deze koninginnencellen groeien de eitjes in 13 dagen uit tot nieuwe koninginnen. Voordat de nieuwe koninginnen worden geboren zuigen de helft van het aanwezige bijenvolk zich vol met honing en vertrekken met de oude koningin naar een nieuwe bestemming. Het achtergebleven deel van het bijenvolk zal met een nieuwe koningin weer een volk gaan vormen.

Deze vertrekkende bijen vormen een bijenzwerm die zich in de directe omgeving van de bijenkast aan een boomtak o.i.d. verzameld. De imker kan zo'n zwerm scheppen en in een lege kast plaatsen. Hier zal het volk zich weer gaan ontwikkelen tot een volwaardig volk. Om te voorkomen dat er een zwerm uit de bijenkast vertrekt kan de imker een aantal maatregelen nemen om niet de helft van de werkbijen kwijt te raken. De imker kan een nieuw volk creëren door een zg. Aflegger of Veger te maken. Dit zijn twee methode om een nieuw volk te creëren.

Honing oogsten.

Er zijn afhankelijk van de weersomstandigheden twee momenten in het jaar waarop de imker honing kan oogsten van een bijenvolk. De eerste oogst z.g. voorjaarshoning kan plaatsvinden kort nadat de bloeiperiode van de fruitbomen is afgelopen. De tweede honing oogst volgt kort na de bloeiperiode van de Lindebloesem. Het oogsten van de honing kan plaatsvinden als in de ramen van de honingkamer de cellen met honing zijn afgedekt met een waslaagje. Dit is het signaal dat het vochtgehalte van de honing voldoende laag is < 18 % om de honing langduriger te bewaren. Bij een te hoog vochtgehalte de kans op schimmelvorming in de honing. Ook zal de honing dan eerder kristalliseren.

Behandeling tegen de verroa mijt.

Een van de vijanden van een bijenvolk is de verroa mijt. De verroa mijt is een parasiet die zich voedt met het lichaamsvocht van de larve maar ook van de bijen. Na de honing oogst kan de imker dit bestrijden met mierenzuur 85%. Dit mierenzuur wordt in twee sessies toegediend aan een volk via een verdampert. Deze dispenser plaatst men boven op de ramen van de broedkamer. Het mierenzuur doodt de verroa mijt die zich in de cellen bevinden en die op de bijen nestelt.

Roverij.

Het kan voorkomen dat andere bijen of wespen proberen om in te dringen in de bijenkast. Wespen zijn vleeseters en doden de bijen. Andere honingbijen rover de aanwezige honing uit de kast. Het bijenvolk is dan kansloos om te overleven. Als een bijenvolk op volle sterkte is zal roverij niet zo snel voorkomen. Bij kleine of verzwakte volken is de kans veel groter omdat de bijen de vliegopening niet kunnen verdedigen. De imker kan als voorzorg de vliegopening boven de vliegplank verkleinen waardoor de vliegopening beter verdedigbaar is.

Kringloop winkel Helmond

Waar wij voor staan

Afvalstroom beperken

Dit doen we door het opzetten van activiteiten die product- en materiaal hergebruik stimuleren.

Creëren van werkgelegenheid

Wij willen iedereen de kans bieden op werkgelegenheid, werkervaring en leerplaatsen. Dit vooral voor de mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Hanteren van lage prijzen

Wij zorgen voor de laagste prijzen zodat iedereen kan genieten van onze prachtige producten!

Kloosterweide 35, 5707 XW Helmond

Beste lezer, U heeft zojuist ons Magazine ingezien of misschien ook wel gelezen.

Het Magazine van het Natuurplatform Helmond is een uitgave van samenwerkende natuurorganisaties uit Helmond. De leden zijn

Groei&Bloei afd. Helmond
IVN-Helmond
KNNV-afd Helmond
WBE De Helm
Imkersvereniging Helmond e.o.
Buurttuin Brandevoort
Stg Landschapspark Kloostereind
Wij vinden het belangrijk dat het Helmondse publiek het Natuurplatform kent en hopelijk ook waardeert. Daarom brengen we o. a. dit blad twee keer per jaar uit.

Heeft u vragen of opmerkingen?

Wij ontvangen uw reactie graag op redactie@natuurplatformhelmond.nl

